

Den 28. juni 2019

Aftale om universitetsklinikker

Baggrund

Regionshospitalerne, inkl. regionspsykiatrien og Præhospitalet (nedenfor benævnt regionshospitalerne) i Region Midtjylland har siden 2012 haft mulighed for at blive tilknyttet Aarhus Universitet gennem etablering af universitetsklinikker. Rammerne for samarbejdet om universitetsklinikker har hidtil været reguleret i "Principnotat om universitetsklinikker" fra december 2013, som erstattes af denne aftale.

Formål og definition

Med universitetsklinikkerne ønsker region og universitet at anerkende og yderligere styrke de videnskabelige fyrtårne, der findes og udvikles på regionshospitalerne. Forskning på regionshospitalerne bidrager til udvikling af ny og vigtig viden om de sygdomme, der især behandles på regionshospitalerne. Forskning på regionshospitalerne bidrager, sammen med forskning på Aarhus Universitetshospital, væsentligt til den fortsatte udvikling af sundhedsydelser til borgerne i Region Midtjylland.

Udnævnelse til universitetsklinik er et kvalitetsstempel og en anerkendelse af det videnskabelige arbejde ved regionshospitalerne, hvilket forventes at styrke hospitalernes muligheder for yderligere at udvikle forskningen, f.eks. gennem at tiltrække ekstern finansiering. Et aktivt forskningsmiljø forventes desuden at bidrage til at styrke hospitalernes muligheder for rekruttering og godkendelse af specialiserede funktioner.

Således defineres universitetsklinikker som enheder ved regionshospitalerne i Region Midtjylland, hvor en sammenhængende forskningsgruppe inden for et afgrænset emneområde producerer forskning på højt internationalt niveau, samt bidrager til at løfte forskning og uddannelse generelt på hospitalet.

En universitetskliniks emneområde kan være defineret som et speciale, et afgrænset fagområde inden for et speciale, eller en universitetsklinik kan gå på tværs af specialer. Det er afgørende for universitetsklinikkens afgrænsning, at forskningsaktiviteterne kan betragtes som sammenhængende portefølje, der er forankret i en samlet forskningsgruppe.

Universitetsklinikkernes videnskabelige aktiviteter bedømmes efter de samme kriterier, der anvendes ved ansættelse af professorer på universitetet. Der foretages således en samlet vurdering med udgangspunkt i følgende kriterier:

Impact

- Internationalt anerkendt akademisk forskningsledelse og ekspert-status inden for speciale eller fagområde (dokumenteret ved opfyldelse af de nedenfor opsummerede kriterier).
- Stærk "track record" af forskningspublikationer på tværs af disciplinens bedste tidsskrifter, suppleret med oversigtsartikler og publikationer i de bedste biomedicinske eller tværfaglige tidsskrifter. Fortsat og konstant effekt af citater over > 5 år.
- Dokumenteret bred indflydelse, f.eks. ved prestigefyldte forelæsningsinvitationer eller rådgivende bestyrelsesinvitationer.
- En række betydelige samarbejder med en række internationale partnere ud over nationale kolleger.
- Væsentlige bidrag til en bred vifte af internationale tidsskrifter og / eller medlemskab af større nationale eller internationale review panels for bevilligende organer (ERC, EU).

Bevillings-port folio

- Væsentlig afdelings- eller ekstern finansiering til ph.d.-stipendier. Hosting af flere internationale post docs.
- International excellence via finansiering (f.eks. ERC-consolidator eller avancerede tilskud), forskningscentre fra Danmarks Frie Forskningsfond, private fonde (f.eks., Lundbeckfonden, Novo Nordisk Fonden, Villumfonden) - eller andre store nationale og internationale programmer.
- Skaffet væsentlig ekstern funding.

Undervisning, vejledning & rekruttering

- Bred "track record" i prægraduat (bachelor og kandidat) og postgraduat undervisning med selvstændig kursusudvikling. Gæsteforelæsninger på internationale kurser og institutioner.
- Hyppig hosting af udenlandske studerende / postdocs. Ageret som hovedvejleder for flere ph.d.-studerende (min 2) og postdocs.

Forskningsledelse og administration

- Hyppige medlemskaber af evalueringskomitéer og andre udvalg. Funktion som studieleder, leder for forskningsgrupper, ph.d.-koordinator eller lignende ledende akademiske administrative opgaver.
- Uddannelse i forskningsledelse og anden lederuddannelse og erfaring

Innovation

- Offentlig og privat innovationssamarbejde
- Innovationsprojekter og start-ups.

Offentlig formidling, international outreach

- Deltagelse i tidsskrift redaktioner, i kongresorganisationskomitéer og som mødeformand. International erfaring som ekstern evaluator af ph.d.-afhandlinger.
- Høj synlighed på internationale kongresser og workshops, både fra egne præsentationer (en række inviterede) og via junior-samarbejdspartnere. Regelmæssige invitationer som inviterede speaker.
- Hyppig offentliggørelse af populærvidenskab via artikler eller bøger. Bidrag til eller udgivelse af lærebøger.
- Optræden i nationale eller internationale medier (aviser, TV, radio, Internet, sociale medier)
- Prestigefyldte forskningsresultater og hæderspriser. Valg som medlem af prestigefyldte nationale eller internationale videnskabelige selskaber.

Med henblik på at sikre et højt fagligt niveau i universitetsklinikens forskningsledelse skal forskningslederen som udgangspunkt være professorkvalificeret. I særlige tilfælde kan en klinik have en forskningsleder, som ikke er professorkvalificeret, hvis denne af instituttet vurderes at kunne blive professorkvalificeret inden for 3 år. Hvis ikke der er en professorkvalificeret forskningsleder, vil stillingen skulle i åbent opslag, jf. ansættelsesprocedurerne ved Aarhus Universitet.

Universitetsklinikken tilknyttes Institut for Klinisk Medicin ved Aarhus Universitet, og er dermed underlagt den fælles forskningsledelsesstruktur mellem region og universitet, som er beskrevet i "Aftale om professorer og akademiske koordinatører" (2018). Centralt i den fælles forskningsledelsesstruktur står de kliniske lærestolsprofessorer, som har ansvar for specialets udvikling på tværs af regionens hospitaler, og som dermed er en afgørende samarbejdspartner for universitetsklinikken.

En universitetsklinik forventes at have etableret stærke samarbejdsrelationer med universitetshospitalet og med kliniske og gerne basale forskningsmiljøer på universitetet. Universitetsklinikken forventes aktivt at opsøge disse i dialog med den kliniske lærestolsprofessor, med henblik på at styrke den samlede forskning på området og undgå overlap.

I forhold til de kliniske aktiviteter indgår universitetsklinikken på lige fod med andre enheder som en naturlig del af hospitalets driftsfunktion.

Økonomi

Forud for udnævnelse til universitetsklinik indgås en aftale mellem Institut for Klinisk Medicin og hospitalet om det økonomiske grundlag for klinikken. Dette kan variere mellem klinikker, idet der tages udgangspunkt i den aktuelle situation og karakteristika for det pågældende emneområde/speciale.

Som udgangspunkt går universitetets finansiering til hel eller delvis rekruttering af højt kvalificeret videnskabeligt personale. Finansieringen kan som udgangspunkt ske i en 5-årig opstartsperiode, hvorefter klinikkerne forventes at være selvfinansierende.

Region Midtjylland understøtter universitetsklinikkerne økonomisk med et årligt bidrag på 900.000 kr. pr. år i 5 år, hvoraf 300.000 finansieres af centrale forskningsmidler og 600.000 kr. af den regionale enhed, hvor universitetsklinikken er forankret.

Ansøgnings- og bedømmelsesprocedure

Ansøgning om udnævnelse til universitetsklinik fremsendes fra Region Midtjylland til Institut for Klinisk Medicin. Der kan søges én gang årligt med frist den 1. marts. Der kan maksimalt søges om to klinikker samtidigt.

Fremsendelse af ansøgning sker fra Region Midtjylland efter beslutning i Klinikforum. Hvis der er ønske om flere end to universitetsklinikker, træffer Klinikforum beslutning om hvilke ansøgninger, der skal sendes til universitetet. I forbindelse med behandlingen skal Klinikforum vurdere, om ansøgningen(erne) harmonerer med den samlede specialeplanlægning og regionens overordnede strategi for regionens forskningsindsats. Fremsendelse af ansøgning til behandling i Klinikforum sker til regionens sekretariat på sundhed.koncern.kvalitet@rm.dk.

Ansøgning(er) sendes til clin@au.dk. En ansøgning skal indeholde:

- Dokumentation for et højt videnskabeligt niveau i et allerede veletableret forskningsmiljø med dokumenterede uddannelsesaktiviteter og en betydelig forskningsaktivitet samt en plan for universitetsklinikkenes forskningsaktivitet i den første 5-årige periode, herunder konkrete milepæle som universitetsklinikken kan blive målt på undervejs i perioden.
- Udtalelse fra den relevante kliniske lærestolsprofessor om hvordan universitetsklinikken passer med den samlede forskningsindsats inden for specialet. Såfremt genstandsfeltet for universitetsklinikken går på tværs af specialer, eller der ikke er en klinisk lærestolsprofessor i det pågældende speciale, udpeger institutlederen den kliniske lærestolsprofessor – eller anden nøgleperson – der vurderes bedst at kunne varetage opgaven.
- Beskrivelse af hvordan klinikken vil sikre relevante samarbejdsrelationer med Aarhus Universitetshospital. Formålet er at undgå overlap til andre fagmiljøer i regionen samt at sikre koordinering på tværs af snitfladeområder. Den kliniske lærestolsprofessor har i den henseende en rådgivende rolle.
- CV'er fra klinikkenes seniorforskere
- Beskrivelse af finansiering og økonomisk behov for oprettelse og drift af klinikken samt plan for at tilvejebringe det nødvendige økonomiske fundament.

Ansøgningen kan derudover indeholde overvejelser om, hvordan klinikken påtænker at bidrage i forhold til uddannelse, herunder forskeruddannelse. Dette vil ikke indgå i bedømmelsen, men

de uddannelsesmæssige planer kan tilrettelægges som en del af den aftale, der indgås mellem hospitalet og Institut for Klinisk Medicin vedr. økonomi.

Institut for Klinisk Medicin orienterer dekanen om modtagne ansøgninger og nedsætter et fagkyndigt bedømmelsesudvalg til at vurdere det videnskabelige grundlag for oprettelsen af universitetsklinikken¹. Bedømmelsesudvalget får til opgave at vurdere, om det videnskabelige niveau i klinikken er på niveau med det, der kræves for at kunne opnå et professorat.

I tilfælde af positiv bedømmelse sker den endelige udnævnelse ved beslutning på AU/RM-møde efter indstilling fra institutlederen på Institut for Klinisk Medicin.²

Ved udnævnelse af nye universitetsklinikker orienteres Styregruppen for Human First.

I tilfælde af negativ bedømmelse, orienterer Institut for Klinisk Medicin det ansøgende hospital og regionens sekretariat samt AU/RM-kredsen.

Evaluering

Fremdriften i universitetsklinikkerne følges løbende på baggrund af årlige afrapporteringer og statusmøder mellem universitetsklinikken, institutlederen og den relevante kliniske lærestolsprofessor (eller tilsvarende). Herudover foretages der efter 5 år en evaluering af de opnåede resultater og en bedømmelse af universitetsklinikken fremadrettede forskningsplan. Evalueringen danner grundlag for beslutning om, hvorvidt universitetsklinikken skal køre videre.

Ved forlængelse af universitetsklinikker orienteres Styregruppen for Human First.

Årlige afrapporteringer og statusmøder

Institut for Klinisk Medicin indhenter årligt en statusrapport fra hver universitetsklinik, hvor der redegøres for resultaterne i løbet af det seneste år. Statusrapporterne danner udgangspunkt for et efterfølgende årligt dialogmøde mellem universitetsklinikken, institutlederen/viceinstitutlederen og den kliniske lærestolsprofessor på området. Universitetsklinikken indkalder til dialogmøde.

Afsluttende evaluering

Universitetsklinikkerne underlægges efter den første 5-års periode en afsluttende evaluering, bestående af to elementer. Dels en evaluering af de opnåede resultater, dels en bedømmelse af

¹ Processen er den samme som ved professorbedømmelse, dvs. at dekanen nedsætter bedømmelsesudvalg efter indstilling fra institutlederen, og den endelige bedømmelse forhåndsgodkendes af dekanen inden beslutning. Sammensætningen af bedømmelsesudvalget følger ligeledes de principper, der anvendes ved professorbedømmelser, således at ét af bedømmelsesudvalgets medlemmer kommer fra udlandet.

² Mødekredsen udgøres af dekanen ved Aarhus Universitet, Health, de to koncerndirektører i Region Midtjylland, vice-direktør i Koncern Kvalitet samt sekretariat.

universitetsklinikkens forskningsplan for den næste 5-års periode. Evalueringen foretages, så vidt det er muligt, af det bedømmelsesudvalg, der oprindeligt bedømte ansøgningen om etablering af universitetsklinikken.

Udvalget afleverer sin bedømmelse til Institut for Klinisk Medicin, som indstiller til AU/RM-kredsen, at klinikken enten fortsættes i 5 år mere eller afvikles.

Universitetsklinikker, der godkendes til fortsættelse, evalueres fortsat hvert 5. år.

Afvikling af universitetsklinikker

Hvis en eller begge parter vurderer, at der er sket væsentlige ændringer, som udfordrer grundlaget for opretholdelse af universitetsklinikken kan hver part vælge at indstille klinikken til fornyet bedømmelse. Beslutning om fornyet bedømmelse træffes af AU/RM-kredsen. Såfremt det vurderes, at grundlaget for klinikken ikke længere er til stede efter fornyet bedømmelse, har institutlederen mulighed for at indstille til AU/RM-kredsen, at universitetsklinikken skal afvikles.

Region Midtjylland kan ligeledes indstille til AU/RM-kredsen at en universitetsklinik afvikles, f.eks. hvis der er sket væsentlige ændringer i de forhold, der lå til grund for Klinikforums oprindelige beslutning om ansøgning.

Indstilling om afvikling skal indeholde en overordnet plan vedr. centrale forhold, herunder parternes økonomiske forpligtelser, berørte medarbejdere/grupper, kommunikation og skæringsdato.

Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft ved underskrift. Aftalen kan af hver part opsiges med et års varsel. Ved opsigelse aftales håndtering af parternes økonomiske forpligtelser for hver klinik enkeltvis.

Aftalen revideres 3 år efter ikrafttrædelse.

Koncerndirektør Ole Thomsen
Region Midtjylland

Dekan Lars Bo Nielsen
Aarhus Universitet, Health